

MÁRIA BUJŇÁKOVÁ

Farma vníma spoluprácu medzi poľnohospodármi, predajcami a výrobcami ako výhodu.

Identifikačné údaje:

Meno: Mária Bujňáková

Miesto podnikania: Krásna Lúka, Slovakia

Veľkosť farmy: 650 ha

Rok založenia: 1995

Hlavné aktivity: chov hovädzieho dobytku

Web / Facebook / Twitter: N/A

Farma je situovaná v blízkosti dediny Krásna Lúka, ktorá svojim názvom dokonale vystihuje aj toto prostredie a jeho potenciál pre poľnohospodárstvo. Dedina je súčasťou Levočských vrchov s nadmorskou výškou 545 m.n.m. Zakladateľom farmy bol Máriin otec, ktorého to k poľnohospodárstvu ťahalo už od ranného detstva. Ani počas mladosti sa to nezmenilo, a preto sa rozhodol pre štúdium na poľnohospodárskej strednej škole a aj keď sa u svojej rodiny veľmi nestretol s podporou vydať sa na cestu farmárčenia, neodradilo ho to a aktívne začal farmárčiť od roku 1995.

Prvé roky farmárčenia boli zamerané na nákup odstavených býčkov, ktoré sa dochovali do požadovanej hmotnosti a smerovali na porážku. Popritom dojili 3-5 kusov kráv, mlieko bolo predávané miestnym obyvateľom a zvyšok spracovaný na výrobky, ktoré predstavovali hlavne tvaroh a hrudku. Postupne prešli na chov kráv bez trhovej produkcie mlieka a chceli sa zamerať na plemeno Aberden Angus. Časom sa však ukázalo, že vtedajšia európska politika veľmi toto plemeno nepodporuje a s jeho predajom sa spájali veľké komplikácie a tak boli nútení prejsť na iné plemeno a tým bol Limousine. Toto plemeno sa im však veľmi osvedčilo a s jeho chovom pokračujú dodnes. Postupom času sa dostávali aj do problematiky prvovýroby mlieka a od roku 2016 sa stali jediným vlastníkom farmy zameranej na chov kráv s trhovou produkciou mlieka. Táto farma si vyžadovala rozsiahlu rekonštrukciu nielen čo sa týka priestorov, ale aj techniky, takže sa postupne pustili do rekonštrukcie kravínov, kde našim cieľom bolo prejsť z väzného ustajnenia kráv na voľné ustajnenie. Ďalším krokom bolo vybudovanie rybnívej dojárne, keďže sa na farme ešte dojilo do potrubia. Novú dojáreň spustili v máji 2020 a aktuálne doja 160 kusov dojníc plemena Montbeliarde. V postupnej rekonštrukcii maštalí ešte stále pokračujú, aby vytvorili dobré životné podmienky ako pre zvieratá tak aj pre ľudí.

Keďže vo svojom okolí vnímajú, že spoločne sú silnejší, tak funguje veľmi úzka a dobrá spolupráca medzi farmármi, ale aj predajcami a výrobcami. Vzájomne si uvedomujú, že jeden druhého potrebujú a preto si každú spoluprácu vážia.

Ich zámery do budúcnosti smerujú k finalizácii produktov nielen čo sa mäsa týka, ale aj časti vyprodukovaného mlieka a predaju z dvora. Taktiež vidia aj veľký prínos v agroturizme a preto by chceli otvoriť brány fariem pre ľudí, priblížiť im život a prácu na farme. Chcú ukázať ľuďom, čo všetko je za potravinami a podnecovať záujem o toto odvetvie. Taktiež chcú ponúknuť deťom a mladým možnosť edukácie v tomto prostredí, priblížiť im význam chovu zvierat alebo ich s nimi len zoznámiť a učiť ich správne prístupu a správaniu sa k zvieratám.

Už ako dieťa Mária vnímala to, že otec poľnohospodárstvom žije, že je to jeho snom a dáva do toho svoje srdce. Že ťažké chvíle, dni či roky s ktorými sa potýkal a stále sa potýkajú sú tu na to, aby ich niečomu naučili a v jeho prípade to bola hlavne pokora. A v poľnohospodárstve to platí niekoľkonásobne, že ak sa doňho človek zamiluje je to na celý život. To do Márie a jej sestier vstúpili rodičia a taktiež zdôrazňovali, že všetko to, čo robí

Viability of small farms managed by young farmers under new
"farm-to-fork" strategy (2020-1-CZ01-KA203-078495)

poľnohospodár nerobí len pre seba či pre svoju rodinu, ale pre všetkých ľudí, preto by mal takto zodpovedne k poľnohospodárstvu pristupovať.

Foto:

